

Saradivaćemo, ali sa našim NVO

Zašto su nedavnu međunarodnu konferenciju o LGBT pravima bojkotovale domaće LGBT zajednice i civilni sektor

Vlada Crne Gore u saradnji sa nedavno osnovanom nevladinom organizacijom *Pravda na Balkanu: jednakost za seksualne manjine* organizovala je početkom septembra međunarodnu konferenciju i trening o LGBT pravima pod nazivom *Ka Evropi – ka jednakosti*. Skupu u Danilovgradu prisustvovala je kompletna izvršna i sudska vlast, cijela tužilačka organizacija, veći dio diplomatskog kora, dio zakonodavne vlasti

kao i ugledni gosti i LGBT aktivisti sa svih kontinenata. Na konferenciji nije bilo domaće LGBT zajednice kojoj je ovaj skup, prozvan istorijskim i neponovljivim, bio posvećen. Događaj je bojkotovalo i kompletno domaće civilno društvo. Sa njima se solidarisao i jedan broj predavača, panelista i NVO iz regiona i Evrope.

Pri otvaranju konferencije vladini zvaničnici, jasnije nego ranije, saopštili su da seksualna orijentacija i rodni

O LGBT PRAVIMA BEZ LGBT ZAJEDNICE: Konferencija u Danilovgradu

identitet predstavljaju sastavni dio ličnosti svakog pojedinca i ne smiju biti osnov diskriminacije i zloupotrebe. Podvučeno je da je to osnovni postulat vladine anti-diskriminacione politike. Pažljivim slušanjem zvaničnika nije teško registrovati vladinu poruku NVO sektoru da joj se ne miješa u posao i njene nadležnosti.

Četrdesetak vodećih domaćih organizacija iz oblasti ljudskih prava nije uzelo učešća na ovoj konferenciji

u znak protesta zbog dosadašnjeg odnosa Vlade prema domaćem civilnom društvu i izostanka konkretnih rezultata u pogledu poboljšanja položaja LGBT populacije. Odluka Vlade da zanemari NVO sektor kada se kreiraju politike ili aktivnosti vezane za bolji položaj LGBT osoba je zabrinjavajuća, kaže za *Monitor* **Ivana Vojvodić-Vujović**, predsjednica

Upravnog odbora *Juventasa*, organizacije koja je u posljednje dvije godine uspješno koordinirala rad nacionalne koalicije u kojoj učestvuju NVO, mediji i državne institucije.

„Posebno imamo u vidu da Vlada nije prihvatila inicirani Akcioni plan za borbu protiv homofobije Koalicije *Zajedno za LGBT prava*”, kaže Vujović.

NVO sektor je uoči konferencije sa koje je izostao predstavio pet uslova

za dalju saradnju sa Vladom: smjena ministra ljudskih i manjinskih prava **Ferhata Dinoše**, usvajanje Nacionalnog plana borbe protiv homofobije na bazi nacarta koji je uradila Koalicija *Zajedno za LGBT prava* i stvaranje uslova za njegovu implementaciju u saradnji sa NVO sektorom, politička podrška Paradi ponosa uz učešće u povorci i obraćanje javnosti visokog zvaničnika Vlade, uspostavljanje institucionalne saradnje sa NVO koje se bave pravima LGBT osoba i pružanje pomoći njihovom radu i procesuiranje i sankcionisanje svih primjera nasilja i mržnje nad LGBT osobama i ometanja socijalnog života LGBT zajednice.

Ostalo je otvoreno pitanje da li je krajnje vrijeme da Vlada napokon pruži šansu civilnom društvu i zajedno sa njim manifestuje novi politički kurs. Umjesto toga, Vlada, tolerišiću aktivnosti premijerovog savjetnika za borbu protiv diskriminacije **dr Jovana Kojičića**, odlučuje da ignoriše djelovanje i rezultate NVO sektora. Mimo elementarnih konsultacija LGBT populacije i lokalnih NVO Vlada donosi odluku da organizuje konferenciju o seksualnim manjinama. Njen partner postaje tek osnovana NVO *Pravda na Balkanu: jednakost za seksualne manjine*. Pri slanju prvih poziva za skup, ova NVO nije ni bila okončala postupak registracije. Crnogorski propisi zabranjuju i sankcionišu takve aktivnosti.

Kasnija saznanja u vezi *Pravde na Balkanu* iznenadila su domaću i regionalnu javnost, kao i diplomatske krugove.

„Tu niko u Vladi ne vidi konflikt interesa”, kaže za *Monitor* **Zdravko Cimaljević**, direktor LGBT Foruma Progres, i dodaje: „Osnivači NVO javno tvrde da su NVO osnovali na poziv premijerovog savjetnika Kojičića. Potvrđuje se u medijima, nekoliko dana po izbijanju skandala, da je međunarodna konferencija, kojom posljednje tri godine predsjedava premijerov savjetnik, odlučila

DUŠKO MARKOVIĆ, POTPREDSJEDNIK VLADE I MINISTAR PRAVDE

NVO PRAVE PROPUSTE, NE VLADA

MONITOR: Smatrate li da je na strani Vlade bilo određenih propusta po pitanju organizovanja Konferencije „Ka Evropi-ka jednakosti“?

MARKOVIĆ: Smatram da je propust što dio civilnog sektora nije uzeo učešće. Moguće je da su postojali problemi u razumijevanju potrebe organizovanja ove konferencije. Ne mislim da je bilo propusta, a, ako ih je bilo, oni su u sjenci činjenice da je to prva konferencija koju organizuje jedna Vlada na prostoru Zapadnog Balkana, da su na njoj učestvovali eminentni svjetski stručnjaci iz ove oblasti predvođeni Vilijams institutom sa Pravnog fakulteta Univerziteta u Kaliforniji, da je okupila profesore, advokate, sudije iz SAD, Kanade, Holandije, Poljske, Austrije. Niko od učesnika nije imao primjedbe na organizaciju konferencije i niko nije imao razumijevanja za civilni sektor koji je bojkotovao konferenciju.

MONITOR: Šta Vlada, premijer i vi lično trenutno radite kako bi sa NVO sektorom bilo obnovljeno povjerenje i saradnja?

MARKOVIĆ: Nevladin sektor je strateški partner Vlade Crne Gore u procesu evropskih intergacija. Vlada jača saradnju sa civilnim sektorom na sljedeći način. Vlada je donijela odluku o objavljivanju materijala sa svojih sjednica. Nacionalna komisija za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije je otvorila za javnost svoje sjednice; Usvojen je novi Zakon o NVO koji je utemeljen na poštovanju odredbi međunarodnih dokumenata i prakse Evropskog suda. On će značajno unaprijediti normativno-pravni okvir za razvoj i djelovanje NVO sektora. U proceduri je priprema Uredbe o bližem načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i NVO i Uredbe o postupku i načinu sprovođenja javne rasprave u procesu pripreme zakona, koje priprema MUP. Takođe, Ministarstvo pravde priprema nacrt Memoranduma o saradnji sa NVO i uskoro se planira zaključenje.

MONITOR: Sa kim u NVO sektoru najviše saradujete i kako ste zadovoljni tom saradnjom?

MARKOVIĆ: Zbog prirode posla, sa jednim dijelom NVO saradujem kao potpredsjednik Vlade i predsjednik Nacionalne komisije za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, a sa drugim NVO kao ministar pravde. Postoje NVO sa kojima saradujem sa obje pozicije. Saradnjom sam u načelu zadovoljan, međutim, prostor njenog intenziviranja i unapređenja uvijek postoji.

da se registruje u Podgorici. Postala je lokalna NVO i partner Vladi koja preko nje organizuje međunarodnu LGBT konferenciju i trening koju, opet ispred Vlade, organizuje Kojičić”, kaže Cimaljević.

Vlada je saopštila da njen partner nije lokalna NVO već međunarodna istoimena konferencija. Poslije nekoliko dana osnivači su potvrdili da su NVO osnovali na poziv premijerovog savjetnika Kojičića.

ERSTE Stiftung

*Education of Roma/Ashkali/Egyptian population journalist
This project has been supported by ERSTE Foundation*

Kada je potvrđeno da finansiranje vladine konferencije ide preko ove NVO premijerov savjetnik je potvrdio osnivanje organizacije, tvrdeći da iza nje nije Vlada već konferencija kojom on predsjedava. Dodao je u izjavi medijima da je registrovanje u Podgorici „odavno bila namjera svih okupljenih unutar međunarodne akademske mreže”.

U LGBT Forumu Progres tvrde da *Pravda na Balkanu* nije osnovana u skladu sa poznatom upravnom praksom.

Ana Novaković, zamjenica predsjednika Savjeta za saradnju Vlade i NVO smatra da je Vlada trebala izbjeći partnerstvo sa tek osnovanom NVO. „Partnerstvo je uspostavljeno mimo jasnih kriterijuma. Vlada se, zbog visine potrošenog novca za konferenciju, trebala držati kriterijuma koji važe pri korišćenju svih javnih fondova, nikako mimo njih”, kaže Novaković.

Šef Delegacije Evropske unije u Crnoj Gori ambasador **Leopold Maurer** na otvaranju danilovgradske konferencije je podvukao da borba protiv diskriminacije i netrpeljivosti protiv LGBT zajednice mora biti ojačana. On je Vladu i NVO pozvao na trajniji dijalog kako bi bilo uspostavljeno održivo partnerstvo radi zaštite i promocije ovih prava. Slične poruke Vladi i NVO sektoru uputili su i drugi evropski zvaničnici i diplomate, uključujući i međunarodne nevladine organizacije, poput *Human Rights Watch-a*.

UNVO sektoru ne žele da se njihove aktivnosti prepoznaju kao pokušaj kompromitacije Vlade i kabineta premijera **Igora Lukšića**. NVO insistiraju na brisanju iz registra NVO *Pravda na Balkanu*.

Cimbaljević vjeruje da će Vlada prepoznati kompletnu manipulaciju i interesno prikriivanje iza njenog institucionalnog autoriteta. „Vladi je pružena ruka saradnje civilnog društva i mi vjerujemo u skoro rukovanje i zajednički rad”. Nekoliko sagovornika iz NVO sektora potvrdili su *Monitoru* da se vode određeni razgovori sa Vladom koji bi se mogli uskoro uspješno okončati.

Biljana ALKOVIĆ

ULCINJSKO HOTELIJERSTVO

Čekajući staru slavu

Najgori segment turističke ponude u Ulcinju hoteli su visoke kategorije. Sve ono što je postojalo prije više od dvije decenije, prethodnih je godina srušeno ili devastirano, a u međuvremenu, i pored svih potpisanih ugovora, ništa nije obnovljeno

Činilo se da će se žalosna epizoda ulcinjske turističke ponude okončati 2009. godine, kada je upravljanje hotelom *Otrant* preuzela renomirana španska kompanija *Iberostar*. Radnici tog objekta i mnogi Ulcinjani ponadali su se da konačno dolaze bolja vremena ili, kako vole oni kazati, vratiti se stari sjaj ovom gradu koji je nekada ostvarivao trećinu turističkog prometa u Crnoj Gori. Jer, *Iberostar* je ugovor o upravljanju tim hotelom zaključio na deset godina. Stvari su se te sezone dobro odvijale, hotel je veoma dobro radio, radnici su bili zadovoljni. Ali, ruska kompanija *Barkli Montenegro*, koja je pet godina ranije kupila *Otrant*, nije ispunila svoj dio ugovora prema Špancima, koji su se zbog toga lijepo spakovali i otišli. Od tada počinje agonija 60 radnika, a jedini veliki hotel sa četiri zvjezdice u Ulcinju naredne je sezone bio zatvoren. Ove godine je radio ni polovinom kapaciteta, jer se do samog početka sezone nije znalo da li će uopšte biti otvoren. Razlog je tek sada poznat široj javnosti: Rusi nijesu vraćali kredit od 9,4 miliona

eura jednoj švajcarskoj banci, koja će hotel krajem narednog mjeseca staviti na doboš. Početna cijena će biti 21 milion eura.

OTRANT: Očekivani je to epilog jedne od najprljavijih privatizacija obavljenih u Crnoj Gori, o privatizacionom zločinu, kako kaže bivši crnogorski vicepremier **Žarko Rakčević**, o kojoj uredno čute nadležni državni organi. Jer, *Otrant* je 2004. godine kupila ta ruska kompanija osnovana pet godina ranije, a koja se nikada nije bavila turizmom. Iako je imala obavezu da tenderskoj komisiji dostavi posljednji završni račun, ona je to učinila za godinu ranije – 2002. A u njemu je bio iskazan gubitak od četiri miliona rubalja. No, to ništa nije smetalo članovima komisije, tadašnjem ministru turizma **Predragu Neneziću** i stečajnom upravniku Hotelsko-turističkog preduzeća *Ulcinjaska rivijera* (u čijem se sastavu do tada nalazio *Otrant*) **Miomiru Jakšiću** da daju maksimalan broj bodova za finansijsku snagu. Državnim organima nije bilo sumnjivo ni što su pare (2,5 miliona